

Interreg

Danube Transnational Programme

Príručka pre žiadateľa

na obdobie 2014-2020

Verzia 1.1

ČASŤ 2: POŽIADAVKY NA PROJEKTY

upravil Riadiaci orgán / Spoločný sekretariát

Budapešť, Maďarsko, 2016

Obsah

I.	Kľúčové princípy programu.....	3
I.1	Orientácia na výsledky.....	3
I.2	Nadnárodné zameranie	4
I.3	Horizontálne princípy	4
I.4	Trvalosť a prenositeľnosť výsledkov projektu	6
I.5	Integrovaný územný prístup.....	6
II.	Partnerstvo	7
II.1	Princíp vedúceho partnera.....	7
II.2	Zloženie partnerstva	8
II.3	Všeobecné pravidlá oprávnenosti	9
II.4	Geografické pravidlá oprávnenosti.....	14
II.5	Finančná kapacita projektových partnerov a národné spolufinancovanie.....	16
III.	Typ projektových aktivít	16
IV.	Kapitalizácia.....	17
V.	Trvanie projektov.....	19

I. Kľúčové princípy programu

I.1 Orientácia na výsledky

Európska únia požaduje, aby programy v období 2014-2020 aplikovali **prístup orientovaný na výsledky** pomocou intervenčnej logiky. Programy musia demonštrovať **jasný príspevok k cieľom Stratégie Európa 2020 a dosiahnutie ekonomickej, sociálnej a územnej súdržnosti**. Partneri by si mali položiť otázku, či ciele ich projektov stoja na cieľoch DTP, keďže navrhované projekty musia zapadať do širšieho rámca programu.

Treba vziať na vedomie: Aby program dosiahol svoje ciele, bude podporovať projekty so skutočným **nadnárodným charakterom** a pevným **na výsledky orientovaným prístupom**, čo sa odráža v:

- nadnárodnej relevantnosti témy,
- dosiahnutí konkrétnych merateľných výstupov a výsledkov v reakcii na správne identifikované nadnárodné výzvy ovplyvňujúce programovú oblasť,
- dosiahnutí trvalých výstupov a výsledkov, ako je implementovanie investícií pripravených v nadnárodnom kontexte,
- kvalite partnerstva projektu,
- účinnosti využitia mobilizovaných zdrojov.

Projekty musia uplatňovať jasný **na výsledky orientovaný prístup** prispievajúci k dosiahnutiu špecifického cieľa Dunajského nadnárodného programu:

- **Ciele projektu musia byť jasne zamerané na jeden špecifický cieľ programu** v rámci zvolenej prioritnej osi
- Treba jasne demonštrovať **príspevok projektu k príslušnému výsledku programu** (a súvisiacemu ukazovateľu)
- Projektové **aktivity a výstupy musia byť logicky prepojené na vybraný špecifický cieľ**

POZOR: Súvislosť projektovej intervenčnej logiky s intervenčnou logikou programu je zásadnou požiadavkou na výber projektu. Okrem toho musí projekt demonštrovať, že prispieva najmenej k dvom výstupovým ukazovateľom programu (ide o kritérium oprávnenosti).

I.2. Nadnárodné zameranie

Nadnárodné programy sú definované pridanou hodnotou spolupráce medzi regiónmi v rôznych krajinách. **Projekty, ktoré by sa dali implementovať rovnako efektívne aj bez nadnárodnej spolupráce, nebudú z prostriedkov DTP financované.** Spolupráca bude podporovaná *vertikálne* medzi rôznymi úrovňami vlády, *horizontálne* medzi rôznymi sektormi a aktérmi politiky a *geograficky* naprieč administratívnymi hranicami.

Nadnárodné zameranie by malo vyústiť v konkrétne spoločné **budovanie inštitucionálnych kapacít**, ktoré umožní uplatňovanie mnohoúrovňovej a nadnárodnej správy prostredníctvom spoločného projektovania, testovania, skvalitňovania, porovnávania a hodnotenia nástrojov, procesov, aktérov, organizácií a rozhraní v oblasti verejných inštitúcií. Okrem toho, nadnárodné činnosti povedú k záverom o relevantnosti, efektívnosti a udržateľnosti vyššie uvedených aspektov pomocou monitorovania a hodnotenia.

Nadnárodná a územná relevantnosť je jednou z kľúčových kvalitatívnych požiadaviek na to, aby bol projekt schválený. Každý projekt musí jasne prispievať k zvolenému špecifickému cieľu projektu, ktorý rieši rozvojové potreby a územné výzvy programovej oblasti, ktoré sú spoločné pre regióny zapojené do projektu.

I.3. Horizontálne princípy

Trvalo udržateľný rozvoj

Trvalo udržateľný rozvoj je hlavným pilierom horizontálnych princíпов Dunajského nadnárodného programu.

Trvalo udržateľný rozvoj znamená naplnenie potrieb súčasných generácií bez ohrozenia možností budúcich generácií naplniť ich vlastné potreby. Pri predkladaní žiadosti o finančnú podporu z prostriedkov DTP by mal žiadateľ vysvetliť vplyvy svojho projektu na ekonomické, ekologické a sociálne aspekty v rámci predmetného regiónu.

Žiadatelia musia špecifikovať každý možný environmentálny vplyv svojho projektu na nasledujúce prvky: voda, pôda, ovzdušie, klíma, populácia, ľudské zdravie, fauna, flóra a biodiverzita, prírodné dedičstvo a krajina.

Projekty predložené v rámci ktorejkoľvek prioritnej osi by mali pevne zapracovať aktivity riešiace environmentálne problémy a **znižujúce ich environmentálnu a uhlíkovú stopu**, napríklad formou nasledujúcich príspevkov:

- Príspevok k efektívnemu využívaniu zdrojov, využívaniu obnoviteľnej energie a znižovaniu emisií skleníkových plynov
- Príspevok k efektívnemu zásobovaniu vodou, čisteniu odpadových vôd a znovuvyužitiu vody
- Uplatnenie zeleného verejného obstarávania systematickým spôsobom
- Príspevok k efektívnemu nakladaniu s odpadom, opätovnému využitiu odpadu a recyklácii odpadu
- Príspevok k rozvoju zelených infraštruktúr, vrátane lokalít Natura 2000
- Príspevok k zníženému znečisteniu ovzdušia súvisiacemu s dopravou a mobilitou
- Príspevok k udržateľnému integrovanému rozvoju miest
- Príspevok k zvýšenému povedomiu o prispôsobovaní sa zmene klímy a predchádzaní rizikám
- Príspevok k väčšiemu množstvu pracovných príležitostí, vzdelávania, odbornej prípravy a podporných služieb v súvislosti s ochranou životného prostredia a trvalo udržateľným rozvojom

Rovnaké príležitosti a nediskriminácia

Projekty musia presadzovať rovnaké príležitosti pre každého a zabrániť akejkoľvek diskriminácii na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu alebo viery, hendikepu, veku alebo sexuálnej orientácie počas prípravy, plánovania a implementácie projektov nadnárodnej spolupráce. Okrem toho musia projekty venovať pozornosť osobitným potrebám rôznych cieľových skupín, ktoré by mohli byť ohrozené takouto diskrimináciou, a musia zabezpečiť dostupnosť pre osoby s postihnutím.

Okrem toho, pri výbere poskytovateľov služieb a dodávateľov musia projekty zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetky zainteresované strany a vyhnúť sa obmedzeniu a diskriminovaniu zo strany výberových požiadaviek. Počas výberu projektov bude každý projekt predmetom overovania súladu s princípmi rovnakých príležitostí a nediskriminácie definovanými v legislatíve EÚ a v národnej legislatíve.

Rovnosť medzi mužmi a ženami

Dunajský nadnárodný program sa zameriava na presadzovanie rovnosti pohlaví v súlade s politikami EÚ v tejto oblasti. V rámci svojich aktivít musia projekty zabezpečiť rovnakú účasť mužov a žien a vyhnúť sa v tejto oblasti akejkoľvek diskriminácii.

I.4. Trvalosť a prenositeľnosť výsledkov projektu

Trvalosť výstupov a výsledkov projektov hrá zásadnú úlohu v zabezpečení územného vplyvu a dlhodobých prínosov, ktoré pretrvávajú aj po skončení projektu, s cieľom dosiahnuť celkové ciele projektu. Preto musia projekty zabezpečiť, aby dosiahnuté výstupy a výsledky mali trvalý charakter a aby sa v nich dalo pokračovať aj po skončení projektu. Môže ísť o následné aktivity, odovzdanie pokračovania na politickú úroveň, vlastníctvo, financovanie z iných zdrojov alebo fondov, iniciovanie investícií a podobne. Aby bola zabezpečená trvalosť, musia projekty prijať od začiatku dlhodobú strategickú víziu, ktorá povedie k želaným výsledkom pre cieľové skupiny počas dlhobehšieho časového rámca. Pre dosiahnutie takýchto dlhodobých prínosov je nevyhnutné zväziť potreby kľúčových aktérov ako aj inštitucionálny kontext a to už pri príprave projektu. Osobitne je potrebné, aby boli kľúčoví aktéri aktívne zapojení od počiatku prípravných prác na projekte. Preto by sa projekty mali venovať dosiahnutiu cieľov stanovených v Stratégii Európa 2020 a v dunajskej stratégii a mali by zabezpečiť, aby sa vo výstupoch a výsledkoch pokračovalo aj po skončení projektu. Vlastníctvo investície v rámci projektu musí byť zachované u projektového partnera. Trvalosť investície musí byť zabezpečená počas 5 rokov po poslednej platbe prijímateľovi.

Treba vziať na vedomie: Udržateľnosť je nevyhnutnou podmienkou pre trvalosť výstupov a výsledkov projektov. Už v prípravnej fáze musia všetky projekty zväziť nasledujúce tri dimenzie udržateľnosti:

- Finančnú udržateľnosť: financovanie následných aktivít a investícií, stimulácia fondov, zdroje na budúcu prevádzku a údržbu a podobne.
- Inštitucionálnu udržateľnosť: identifikácia štruktúr, ktoré prevezmú následné aktivity po skončení projektu a posilnenie kapacít.
- Politickú udržateľnosť: vplyv projektu na politické možnosti, ktoré povedú ku kvalitnejšej legislatíve, pravidlám správania, metódam.

I.5. Integrovaný územný prístup

Účelom programov Európskej územnej spolupráce je dopĺňať ďalšie európske programy, akými sú „rozvoj vidieka“ alebo „investície do rastu a zamestnanosti“, ktorých cieľom je investovanie do infraštruktúry, podnikov a ľudí. Programy nadnárodnej spolupráce sú primárne určené na ďalšiu územnú integráciu prostredníctvom posilnenej spolupráce v špecifických oblastiach politiky. Vzhľadom na ich celkový rozpočet nemôžu byť programy nadnárodnej spolupráce zamerané na rozsiahle investície a preto nemôžu mať výrazný ekonomický vplyv.

DTP nebude využívať špecifické nástroje pre integrovaný územný rozvoj, ktoré ponúkajú nariadenia EÚ, akými sú napríklad Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD) a Integrované

územné investície (ITI). DTP však podporuje integrovaný územný prístup, ktorý sa zväčša chápe ako komplexný a koordinovaný prístup k plánovaniu a správe a územná koordinácia politík na špecifickom území.

DTP uznáva, že územný rozmer a koordinácia sektorových politík EÚ a štátov sú dôležitými princípmi v posilňovaní územnej súdržnosti. Väčšinu politík na každej územnej úrovni možno urobiť výrazne účinnejšou a možno tak dosiahnuť synergie s inými politikami, ak sa bude brať do úvahy územný rozmer a vplyv.

- Preto DTP podporuje územné prístupy, akými sú územná integrácia vo funkčných nadnárodných regiónoch
- Zlepšenie územnej konektivity pre jednotlivcov, komunity a podniky

II. Partnerstvo

II.1. Princíp vedúceho partnera

Podľa nariadenia EÚ 1299/2013, článok 13, sa „princíp vedúceho partnera“ aplikuje aj na Dunajský nadnárodný program.

To znamená, že partneri by spomedzi seba mali nominovať vedúceho partnera (LP).

POZOR: LP môže byť vybraný len spomedzi partnerov ERDF.

Organizácia vedúceho partnera by mala rešpektovať právne požiadavky stanovené v časti II.3. Organizácie vedúceho partnera môžu byť verejné orgány, verejnoprávne organizácie, súkromné neziskové inštitúcie alebo medzinárodné organizácie.

Vedúci partner spolu s projektovými partnermi je zodpovedný za prípravu návrhu žiadosti a jej predloženie MA/JS. Po schválení projektu MA/JS uzatvára s vedúcim partnerom zmluvu o poskytnutí FP a vedúci partner sa tak formálne stáva konečným prijímateľom prostriedkov ERDF, IPA a ENI a je jediným priamym spojením medzi projektovým partnerstvom a programom.

Podľa článku 13 nariadenia EÚ 1299/2013 vedúci partner:

- s ostatnými prijímateľmi vypracuje dohodu o partnerstve obsahujúcu ustanovenia, ktoré medziiným zaručia správne finančné hospodárenie s prostriedkami pridelenými na každú operáciu vrátane postupov na vymáhanie neoprávnene vyplatených súm;
- prevezme zodpovednosť za zabezpečenie vykonávania celej operácie;

- uistí sa, že výdavky vykazované všetkými prijímateľmi vznikli pri vykonávaní operácie a zodpovedajú činnostiam, na ktorých sa dohodli všetci prijímatelia, a sú v súlade s dokumentom, ktorý poskytne riadiaci orgán podľa článku 12 ods. 5;
- zabezpečí, aby výdavky vykazované ostatnými prijímateľmi overil kontrolór alebo kontrolóri v prípade, že toto overenie nevykonáva riadiaci orgán podľa článku 23 ods. 3.

II.2. Zloženie partnerstva

Každý projekt musí obsahovať najmenej **troch financujúcich partnerov z troch rôznych krajín** programovej oblasti: vedúceho partnera a najmenej dvoch projektových partnerov. Z týchto financujúcich partnerov minimálne jeden – vedúci partner – musí mať sídlo na území členského štátu EÚ programovej oblasti.

Zodpovednosti projektových partnerov sú nasledovné:

- Vykonávanie aktivít naplánovaných v schválenej žiadosti a odsúhlasenej v dohode o partnerstve
- Predkladanie správ o projektových aktivitách za účelom žiadosti o platbu
- Prevzatie zodpovednosti za akékoľvek nezrovnalosti vo výdavkoch, ktoré boli deklarované, vyplatenie vedúcemu partnerovi všetkých súm vyplatených neoprávnene v súlade s dohodou o partnerstve podpísanou medzi vedúcim partnerom a príslušným projektovým partnerom
- Vykonávanie informačných a komunikačných opatrení pre verejnosť o projektových aktivitách

Počet partnerov môže značne kolísat' medzi projektmi v závislosti od charakteru projektu. Projektové partnerstvo by malo byť vyskladané strategickým spôsobom a malo by zodpovedať svojmu účelu. Príliš malé partnerstvo by mohlo znížiť potenciál projektu, zatiaľ čo príliš veľké partnerstve by mohlo čeliť výrazným organizačným, komunikačným a koordinačným problémom, čím by sa stalo nákladovo neefektívnym.

Majúc túto skutočnosť na pamäti by partnerstvo malo vždy reflektovať optimálny počet a úlohu zapojených partnerov. Na programovej úrovni nie je stanovený maximálny počet partnerov.

Treba vziať na vedomie: Ideálny projekt nevytvára počet projektových partnerov, ale ich poznatky a skúsenosti potrebné na realizáciu naplánovaných aktivít, ich rozhodnutie a ochota spolupracovať. Počet a typ partnerov, ako aj trvanie a rozpočet projektu závisia od špecifického zamerania a navrhovaných aktivít.

Oblasti, ktorým sa projekt venuje, určujú profil organizácie, ktorá by mohla byť do projektových aktivít zapojená.

Ideálne projektové partnerstvo by malo zahŕňať:

- optimálne nadnárodné zastúpenie (prepojené na identifikované problémy a výzvy, pričom partnerstvo by malo zapojiť inštitúcie z daných krajín),
- komplementárne poznatky a skúsenosti sektorových aktérov (horizontálne zloženie partnerstva),
- nevyhnutné poznatky a skúsenosti na relevantných administratívnych úrovniach (vertikálne zloženie partnerstva),
- dostatočné finančné, technické a ľudské zdroje na implementáciu projektových aktivít.

S cieľom uplatniť v rámci projektu integrovaný územný prístup by partnerstvá nemali pozostávať len z organizácií jedného sektora (napr. prístavov, environmentálnych združení a podobne), ale mali by zapojiť relevantné organizácie z ďalších dotknutých sektorov (napr. z univerzít, výskumných zariadení, komôr, sociálni partneri a relevantné združenia).

Aktivity, ktoré vyžadujú nadnárodný alebo integrovaný územný prístup (napríklad v súvislosti s dopravou), by nemali byť koncentrované len v jednej krajine, na jednej administratívnej úrovni, na jeden ekonomický sektor, ale mali by demonštrovať väčšiu geografickú alebo sektorovú perspektívu.

Pre transfer stratégií vypracovaných v projekte do reálnych krokov alebo investícií hrá často rozhodujúcu úlohu politický záväzok. Okrem toho, implementáciu výsledkov projektu by mohlo uľahčiť zapojenie verejných orgánov. Inak hrozí, že napríklad stratégie vypracované v rámci projektov nebudú uznané zo strany príslušných prijímateľov rozhodnutí.

Projektoví partneri by mali byť do procesu zapojení už v prípravnej fáze tak, aby boli zapracované nápady a potreby všetkých partnerov a aby sa zabezpečila vysoká miera ich odhodlanosti voči projektu. Okrem toho môžu počas prípravnej etapy partneri otestovať, ako funguje ich spolupráca, a to ešte predtým, ako začne implementácia projektových aktivít.

Zapojenie stálych pracovníkov participujúcich organizácií pomáha sieti, aby pokračovala vo svojej činnosti aj po ukončení samotných aktivít projektu a zabezpečí, aby poznatky získané počas implementácie projektu boli pre danú organizáciu k dispozícii aj naďalej.

II.3 Všeobecné pravidlá oprávnenosti

Nasledujúce typy partnerov sú podľa ich právneho postavenia oprávnené na financovanie v rámci Dunajského nadnárodného programu: miestne regionálne, národné verejné orgány / verejnoprávne organizácie (vrátane EZÚS v zmysle článku 2(16) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, registrovaného v jednej krajine programovej oblasti), medzinárodné organizácie, súkromné organizácie (vrátane súkromných podnikov) s právnou subjektivitou.

A. Miestne, regionálne, národné verejné orgány¹/ verejnoprávne inštitúcie (vrátane EZÚS v zmysle článku 2(16) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013)

Verejnoprávne inštitúcie

Verejnoprávne inštitúcie, ako sú definované v článku 2(9) smernice 2014/24/EU Európskeho parlamentu a rady z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (OJ L 94, 28.3.2014).

Definícia verejnoprávnej organizácie je podľa článku 2(1) smernice 2014/24 nasledovná:

„*verejnoprávne inštitúcie*“ sú inštitúcie, ktoré majú všetky tieto charakteristické znaky:

- sú zriadené na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, pričom nemajú priemyselnú ani komerčnú povahu;
- majú právnu subjektivitu a
- sú z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami; alebo ich riadenie podlieha dohľadu týchto orgánov alebo inštitúcií; alebo majú správnu, riadiacu alebo dozornú radu, v ktorej viac ako polovicu členov menujú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie;

Ako posudzovať, či právnická osoba je „verejnoprávnou inštitúciou“?

V jednotlivých prípadoch by mohlo byť zložité posúdiť, či právnická osoba spĺňa kritériá definujúce „verejnoprávnu inštitúciu“. V tomto zmysle môže byť užitočným pozrieť si prílohu I smernice 24/2014/EU. Pre všetky členské štáty EÚ zúčastňujúce sa na DTP stanovuje neúplné zoznamy inštitúcií a kategórií verejnoprávnych inštitúcií, ktoré plnia predmetné kritériá. Okrem toho, poradenstvo možno v tejto oblasti vyhľadať u právnikov špecializujúcich sa na verejné obstarávanie a národných orgánov verejného obstarávania a u národných predstaviteľov programu, ktorí sú oboznámení o národnej jurisdikcii výrazu „verejnoprávna inštitúcia“.

Berúc do úvahy prípadové právo Európskeho súdneho dvora, možno na európskej úrovni interpretovať výraz „verejnoprávna inštitúcia“ nasledovne. Vo všeobecnosti je Európsky súdny dvor toho názoru, že tento výraz treba interpretovať funkčne a široko.

a.1 Zriadené podľa verejného alebo súkromného práva na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme

*Výraz „**potreby vo všeobecnom záujme**“ je autonómnym konceptom komunitného práva. V prípade pochybností musí byť jeho právna a skutková podstata určená na individuálnej báze tak, aby sa posúdilo, či daná inštitúcia napĺňa potrebu vo všeobecnom záujme.*

Potreby vo všeobecnom záujme sú vo všeobecnosti potrebami, ktoré sú uspokojované inak než dostupnosťou tovarov a služieb na trhu a ktoré sa štát z dôvodov spojených so všeobecným záujmom rozhodne zabezpečovať sám, alebo nad ktorými sa rozhodne mať vplyv. Do úvahy treba vziať príslušné právne a skutkové okolnosti, napríklad tie, ktoré prevládajú v čase vytvorenia danej inštitúcie, a podmienky, za ktorých daná inštitúcia vykonáva svoje aktivity. Existencia alebo neexistencia potrieb vo všeobecnom záujme nemajúcich priemyselnú ani komerčnú povahu musí byť zhodnotená objektívne, pričom právna forma ustanovení, v ktorých sa takéto

¹ Napr. ministerstvá, obce, regióny atď

	<p>potreby spomínajú, nie je podstatná.</p> <p><i>Inštitúcia, ktorá nebola zriadená za účelom uspokojovania špecifických potrieb vo všeobecnom záujme, pričom nemá priemyselný ani komerčný charakter, ale ktorá následne prebrala zodpovednosť za takéto potreby, ktoré teraz plní, splňa túto podmienku za predpokladu, že prevzatie zodpovednosti za uspokojovanie týchto potrieb možno overiť objektívne. Aktivity predmetnej inštitúcie spojené s verejnou politikou môžu naznačovať, že plní potreby vo všeobecnom záujme.</i></p> <p><i>Podmienka, že inštitúcia musí byť zriadená na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, pričom nemá priemyselný ani komerčný charakter, neznamená, že by mala plniť len takéto potreby. Takýto subjekt môže vykonávať aj ďalšie aktivity za predpokladu, že napĺňa potreby, ktoré sa špecificky vyžadujú.</i></p>
<p>a.2 pričom nemajú priemyselný ani komerčný charakter</p>	<p><i>Toto kritérium má vyjasniť význam výrazu „potreby vo všeobecnom záujme“. To znamená, že v rámci kategórie potrieb vo všeobecnom záujme je podkategória potrieb, ktoré nie sú priemyselného ani komerčného charakteru.</i></p> <p><i>Ak inštitúcia funguje za normálnych trhových podmienok, snaží sa dosiahnuť zisk a znáša straty spojené s výkonom svojich aktivít, je nepravdepodobné, aby potreby, ktoré sa snaží naplniť, neboli priemyselnej alebo komerčnej povahy.</i></p> <p><i>Status verejnoprávnej inštitúcie nezávisí od relatívneho významu napĺňania potrieb vo všeobecnom záujme bez priemyselnej alebo komerčnej povahy, ktoré vykonáva daná inštitúcia v rámci svojej činnosti.</i></p>
<p>b. Majú právnu subjektivitu</p>	<p><i>Otázka, či má subjekt právnu subjektivitu, musí byť zodpovedaná na základe práva jednotlivých štátov. Postavenie inštitúcie ako súkromnej nepredstavuje kritérium, ktoré by takúto inštitúciu nedovoľovalo klasifikovať ako „verejnoprávnu inštitúciu“ v zmysle smernice 24/2014/EU.</i></p>
<p>c.1 sú z väčšej časti financované štátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo inými verejnoprávnymi inštitúciami</p>	<p><i>Každá z alternatívnych podmienok stanovených v rámci kritéria „c“ (c1, c2, c3) reflektuje úzku závislosť inštitúcie na štátnych, regionálnych alebo miestnych orgánoch alebo na iných verejnoprávných inštitúciách. Hoci spôsob, akým je daná inštitúcia financovaná, môže odhaliť, či je úzko závislá na ďalšom verejnom orgáne, nie je toto kritérium absolútnym. Nie všetky platby od verejného orgánu vedú k vytvoreniu alebo posilneniu špecifického vzťahu podriadenosti alebo závislosti.</i></p> <p><i>Ako verejné financovanie možno teda označiť len platby, ktorých účelom je financovať alebo podporiť aktivity danej inštitúcie bez ďalších špecifických okolností.</i></p> <p><i>Výraz „z väčšej časti“ znamená viac ako polovicu. Z toho nevyhnutne vyplýva, že inštitúcia môže byť čiastočne financovaná z iných zdrojov bez toho, aby stratila charakter verejnoprávnej inštitúcie. Aby sa dal správne určiť podiel verejného financovania danej</i></p>

	<p><i>inštitúcie, treba vziať do úvahy všetky jej príjmy, vrátane príjmov pochádzajúcich z komerčnej činnosti.</i></p> <p><i>Pri rozhodovaní, či je inštitúcia verejnoprávnou, spôsob, akým je financovaná, musí byť vypočítaný na základe údajov dostupných na začiatku rozpočtového roka, i keď môžu byť len predbežné.</i></p>
<p>c.2 alebo ich riadenie podlieha dohľadu týchto orgánov alebo inštitúcií</p>	<p><i>Kritérium „dohľadu nad riadením“ znamená zvýšenie závislosti na verejných orgánoch, podobne ako v prípade závislosti, ktorá existuje v prípade naplnenia jedného z alternatívnych kritérií (c1 alebo c2). Samotná kontrola (review) nenapĺňa kritérium dohľadu nad riadením. Kritérium je však naplnené, ak verejné orgány dohliadajú nielen nad ročnými vyúčtovaniami danej inštitúcie, ale aj nad jej postupmi z hľadiska správneho účtovníctva, regulárnosti, hospodárnosti, efektívnosti a výhodnosti a ak sú verejné orgány oprávnené vykonávať inšpekciu v priestoroch inštitúcie a predkladať správy z týchto inšpekcií iným verejným orgánom.</i></p>
<p>c.3 alebo majú správnu, riadiacu alebo dozornú radu, v ktorej viac ako polovicu členov menujú štátne, regionálne alebo miestne orgány alebo iné verejnoprávne inštitúcie.</p>	

B. Medzinárodné organizácie

Medzinárodné organizácie konajúce podľa národného práva ktoréhokoľvek partnerského štátu DTP alebo podľa medzinárodného práva za predpokladu, že pre účely projektu plnia programové a národné požiadavky a požiadavky EÚ v oblasti kontroly, overovania výdavkov a auditov, možno považovať za oprávnených prijímateľov. Tieto organizácie by mali písomne vyjadriť (prostredníctvom formuláru vyhlásenia požadovaného v druhom kroku výzvy), že:

- Súhlasia s podriadením sa platným komunitným politikám, vrátane rešpektovania princípov verejného obstarávania
- Akceptujú národné kontrolné požiadavky stanovené v rámci Dunajského nadnárodného programu
- Súhlasia s akceptovaním kontrol a auditov zo strany všetkých inštitúcií, ktoré sú oprávnené vykonávať takéto kontroly v rámci programu, vrátane riadiaceho orgánu a spoločného sekretariátu, orgánu auditu a Európskeho dvora audítorov, ako aj relevantných národných orgánov členského štátu, v ktorom má sídlo medzinárodná organizácia vystupujúca ako projektový partner. Archivovanie všetkých dokumentov potrebných na kontrolu musí umožniť jej výkon v geografickej oblasti Dunajského nadnárodného programu

- Prevezmú konečnú finančnú zodpovednosť za všetky nesprávne vyplatené sumy

C. Súkromné inštitúcie

V kontexte tohto programu koncept „súkromných inštitúcií“ znamená všetky organizácie, ktoré sú založené na základe súkromného práva, ako sú (v závislosti od konkrétnej krajiny) obchodné komory, odbory, mimovládne organizácie, súkromné podniky². Tieto organizácie môžu získať finančné prostriedky, ak splnia nasledovné kritériá:

- Majú právnu subjektivitu
- Sprístupnia výsledky projektu širokej verejnosti
- Uplatňujú princípy verejného obstarávania

POZOR: Súkromné podniky z nečlenských krajín EÚ programovej oblasti nie sú oprávnené na čerpanie finančných prostriedkov.

Z dôvodu celkových cieľov a povahy programu súkromné podniky nemôžu byť vedúcimi partnermi.

Súkromné neziskové inštitúcie v pozícii vedúceho partnera musia demonštrovať, že:

- Nemajú dlhy voči štátnemu rozpočtu
- Neboli proti nim začaté konania likvidácie alebo bankrotu
- Sú finančne autonómne
- Sú solventné (to znamená, že sú schopné pokryť svoje strednodobé a dlhodobé záväzky)

Súkromní neziskoví vedúci partneri preukážu splnenie vyššie uvedených kritérií formou čestného vyhlásenia (self-declaration).

POZOR: Súkromné inštitúcie, ktorých hlavný rozsah aktivít v rámci ich podnikateľského profilu ako aj ich úlohy v projekte pozostávajú z projektového manažmentu, komunikácie, finančného monitorovania alebo iných aktivít, ktoré majú podporný charakter, nemôžu byť zapojení ako projektoví partneri, ale musia byť subkontrahovaní podľa pravidiel verejného obstarávania. Spoločný sekretariát bude starostlivo túto požiadavku kontrolovať počas hodnotenia kvality a osobitne počas hodnotenia zapojenia projektových partnerov do implementácie projektu (hodnotenie pracovných balíčkov a aktivít a príspevok každého partnera do ich implementácie).

² V kontexte Dunajského nadnárodného programu sa výraz „súkromný podnik“ vzťahuje na akýkoľvek typ inštitúcie vytvárajúcej zisk, vrátane malých a stredných podnikov.

Nesúlاد s touto požiadavkou však nebude viesť k automatickému zamietnutiu návrhu, mohlo by to však viesť k vylúčeniu predmetného partnera (partnerov) z projektu.

Len právnické osoby uvedené v schválenej žiadosti sú oprávnené reportovať svoje náklady. S cieľom zabezpečiť vhodný audit trail JS/MA potrebuje vedieť, ktoré organizácie získavajú financovanie z programu a či sú na to oprávnené podľa programových pravidiel. Preto „strešný“ typ partnerstva, kde jeden partner zbiera financie a reprezentuje ostatných partnerov bez ich menovitého uvedenia, nie je možný.

II.4. Geografické pravidlá oprávnenosti

Program pokrýva 14 krajín, pričom 9 je členskými krajinami EÚ (Rakúsko, Bulharsko, Chorvátsko, Česká republika, Maďarsko, Nemecko – Bádensko-Würtembersko a Bavorsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko) a 5 nečlenských štátov (Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Čierna Hora, Srbsko a Ukrajina so štyrmi oblasťami (Černovická, Ivanofrankivská, Zakarpatská a Odesská). Platí všeobecné pravidlo, že financovanie zo zdrojov EÚ sa poskytuje len projektovým partnerom so sídlom v programovej oblasti.

Treba vziať na vedomie: Výnimky

Právnické osoby so sídlom v Nemecku a na Ukrajine (v zmysle právnej registrácie) ale mimo programovej oblasti môžu získať financie EÚ, ak::

- a. sú z hľadiska rozsahu svojich činností kompetentné v istých častiach oprávnenej oblasti, napr. spolkové ministerstvá, spolkové agentúry, národné výskumné inštitúcie, ktoré sú registrované mimo programovej oblasti a podobne,
- b. plnia základné požiadavky špecifikované v bode II.3 a
- c. vykonávajú aktivity, ktoré sú prínosom pre regióny v programovej oblasti.

Na základe geografickej lokalizácie sú identifikované nasledovné dva **typy partnerov**:

- **Priamo financovaní partneri:** získavajú priamo finančný príspevok z programu (ERDF, IPA a ENI) a nesú plnú zodpovednosť za svoj rozpočet
- **Nepriamo financovaní partneri (ASP):** nie sú priamo financovaní z programu, ale sú v konečnom dôsledku „sponzorovaní“ partnerom ERDF, ktorý nesie zodpovednosť za ich účasť na projekte. Asociovaný strategický partner (ASP) v DTP je organizácia, ktorej účasť sa považuje za zásadnú z hľadiska pridanej hodnoty pre partnerstvo. ASP môže byť napríklad ministerstvo, ktoré nechce podávať žiadosť a prispievať finančne z dôvodov administratívnej záťaže a finančných dôvodov, ale účasť na projekte je

zaujímavá z hľadiska zabezpečenia *politickej udržateľnosti* dosiahnutých výstupov a výsledkov.

ASP (asociovaní strategickí partneri) sú aktérmi, ktorí neprispievajú finančne na projekt a majú sídlo buď:

- **v krajine EÚ (na území programovej oblasti alebo mimo nej) alebo**
- **v nečlenskej krajine EÚ programovej oblasti (v prípade, že takýto partner nie je financovaný z fondov IPA/ENI v rámci toho istého projektu)**

Preplácanie výdavkov z programu sa obmedzuje len na náklady na *cestovné a ubytovanie* spojené hlavne s ich účasťou na projektových stretnutiach, ktoré bude znášať inštitúcia vystupujúca ako „sponzorujúci“ partner ERDF, čo bude podmienkou oprávnenosti takýchto nákladov.

Okrem toho, **krajiny EÚ mimo programovej oblasti / nečlenské krajiny EÚ v rámci programovej oblasti** môžu využiť tzv. **20% aktivity**³, ktoré sú špecifickými aktivitami projektu implementovaného projektovými partnermi a vedúcimi partnermi ERDF v:

- krajinách EÚ mimo programovej oblasti
- nečlenských krajinách EÚ v rámci programovej oblasti

Súhrn navrhovaného typu partnerov

Typ partnera		Sídlo	Rozpočet	Rozpočtové položky ⁴
Priamo financovaní partneri	VEDÚCI PARTNER	Len územie EÚ programovej oblasti	Oddelený	Všetky
	ERDF PARTNER	Len územie EÚ programovej oblasti	Oddelený	Všetky
	IPA PARTNER	Len Bosna a Hercegovina, Čierna Hora Srbsko	Oddelený	Všetky
	ENI PARTNER	Moldavsko a Ukrajina	Oddelený	Všetky
Nepriamo financovaní partneri	Asociovaní strategickí partneri (ASP)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Krajiny EÚ ➤ Nečlenské krajiny EÚ v rámci programovej 	Súčasť rozpočtu „sponzorujúceho“ ERDF partnera	CESTOVNÉ NÁKLADY a NÁKLADY NA UBYTOVANIE

³ Ďalšie informácie o oprávnenosti týchto nákladov sú uvedené v časti 3

⁴ Oprávnené náklady DTP zahŕňajú nasledovné rozpočtové položky: náklady na zamestnancov, kancelárske a administratívne výdavky, cestovné náklady a náklady na ubytovanie, náklady na externú expertízu a náklady na služby, výdavky na vybavenie, infraštruktúru a práce

		oblasti		
--	--	---------	--	--

II.5. Finančná kapacita projektových partnerov a národné spolufinancovanie

Program funguje na princípe refundácie, čo znamená, že projektív partneri musia predfinancovať svoje aktivity a príslušné sumy sú refundované po predložení a posúdení správ o pokroku. Je všeobecným pravidlom, že správy sa predkladajú dvakrát ročne a pokrývajú šesťmesačné obdobie. Keďže časový rámec medzi vyplatením súm a ich refundáciou je zhruba 10 mesiacov, projektív partneri musia byť pripravení finančne podporiť implementáciu projektu.

V rámci Dunajského nadnárodného programu sú projekty spolufinancované z ERDF, IPA a ENI. Miera spolufinancovania na partnera je 85 % pre partnerov ERDF, IPA a ENI. Zvyšná časť rozpočtu (15 %) môže byť poskytnutá zo štátneho príspevku (ak je to možné) a/alebo z vlastných zdrojov (verejných alebo súkromných) účastníka na projekte a/alebo z iného príspevku (napríklad z regionálnych, miestnych alebo iných zdrojov).

Treba vziať na vedomie: Štátny príspevok treba uviesť v žiadosti len v tom prípade, ak partnerský štát poskytuje národný verejný príspevok na štátnej úrovni pre projekty vybrané Monitorovacím výborom a tak je táto suma uhradená úplne alebo čiastočne štátom.

Každý partnerský štát uplatňuje odlišný systém poskytovania štátneho verejného príspevku. Na webovej stránke programu je uvedený prehľad o systéme národného spolufinancovania v dunajských partnerských štátoch. Na národnej úrovni však môžu byť k dispozícii podrobnejšie údaje, preto za účelom vyjasnenia situácie v tejto oblasti treba kontaktovať národné kontaktné body DTP.

III. Typ projektových aktivít

Aktivity a súvisiace výdavky sú oprávnené podľa pravidiel oprávnenosti stanovených v Programe spolupráce. V súvislosti s týmito pravidlami však treba brať do úvahy širšie otázky, keďže Dunajský nadnárodný program je plne integrovaný s cieľom Európska územná spolupráca kohéznej politiky EÚ, ktorý je zase pevne spojený s dosiahnutím cieľov Stratégie EÚ 2020 a EUSDR. Vzhľadom na tieto skutočnosti by projekty mali starostlivo zvážiť nasledovné ciele:

- Príspevok k trvalo udržateľnému územnému rozvoju
- Pákový efekt vo vzťahu k investíciám, rozvojovým perspektívam a rozvoju politík
- Uľahčenie inovácií (vrátane sociálnych inovácií), podnikania, vedomostnej spoločnosti a informačnej spoločnosti konkrétnymi krokmi v oblasti spolupráce a viditeľnými výsledkami (vytvorenie nových produktov, služieb, rozvoj nových trhov, zlepšenie ľudských zdrojov na základe princípov udržateľnosti)
- Príspevok k integrácii podporovaním vyrovnaných kapacít pre nadnárodnú územnú spoluprácu na všetkých úrovniach (vytváranie systémov a správa, respektíve riadenie)

POZOR: Orientácia na výskum, technológie a inovácie v sebe zahŕňa významný aspekt rozvoja podnikania. Následkom toho, projekty zameriavajúce sa čisto na akademickú spoluprácu alebo aktivity základného výskumu, alebo zamerané len na vytváranie sietí a výmenu skúseností a/alebo nedemonštrujúce prenos výstupov vyplývajúcich z tzv. mäkkých činností (prehľady, štúdie, siete a podobne) do konkrétnych a udržateľných výsledkov, nebudú z prostriedkov DTP podporené.

Projekty by mohli zahŕňať aktivity ako sú stratégie, štúdie a operačné plány, aktivity zamerané na budovanie kapacít, propagačné činnosti, vývoj nástrojov, vytvorenie služieb, príprava a vývoj investícií navrhnutých nadnárodnými strategickými koncepciami, vrátane investícií do infraštruktúry menšieho rozsahu, ak je to vhodné a odôvodniteľné. Ďalšie aktivity by mohli zahŕňať vytváranie sietí a výmenu informácií, nie však ako osamotené aktivity, keďže aktivity zamerané len na vytváranie sietí NEBUDÚ podporované.

Je úlohou každého projektového žiadateľa a navrhovanej intervencie, aby prezentovali adekvátne zloženie aktivít, ktoré povedie ku konkrétnym výsledkom, zabezpečí splnenie špecifických cieľov projektu a prispeje k špecifickým cieľom programu.

IV. Kapitalizácia

Na základe predchádzajúcich skúseností sa kapitalizácia ukázala byť veľmi užitočným krokom, ktorý môže priniesť zaujímavú pridanú hodnotu.

V tomto zmysle možno kapitalizáciu uplatniť interne v rámci programu, ale aj externe na účely spolupráce a nachádzania synergie s inými programami.

Program zdôrazňuje význam stavania na predchádzajúcich aktivitách a jestvujúcich poznatkoch (relevantné informácie možno na stránke programu SEE – SEE Output library, INTERACT database Keep 2.0). Vzhľadom na tieto skutočnosti, relevantné a aktuálne poznatky, nástroje a partnerstvá, ktoré sú vhodnými na vývoj, implementáciu a šírenie plánovaných výstupov

a výsledkov, sú potrebné na budovanie pevného základu pre inovácie a na elimináciu duplikácie činností. Okrem toho to umožní efektívne sa zamerať na jestvujúce rozdiely medzi regiónmi a nerovnomerný rozvoj regiónov v oblasti spolupráce. V tomto zmysle program vyzýva partnerstvá, aby sa zamerali na príslušných aktérov a odborníkov a aby tak zabezpečili efektívne vytváranie sietí nad rámec partnerstiev. Na podporu kapitalizácie vytvorí program pre partnerov strategické usmernenie.

Medziprogramová spolupráca⁵ - Článok 20, bod 3 nariadenia o ETC konštatuje, že „Pokiaľ ide o operácie týkajúce sa technickej pomoci alebo činností v oblasti reklamy a budovania kapacít, výdavky môžu vzniknúť mimo časti programovej oblasti na území Únie za predpokladu, že sú splnené podmienky ustanovené v odseku 2 písm. a) a c).“, čo kladie základ na **podporu spolupráce medzi projektmi podporovanými rôznymi programami a nie jednotlivými partnermi**.

Hlavnými cieľmi kapitalizačnej stratégie Dunajského nadnárodného programu sú:

- Zhodnotiť a ďalej stavať na poznatkoch vyplývajúcich z projektov, na ktorých sa pracovalo v danej tematickej oblasti
- Vyplniť medzery v poznatkoch prepojením aktérov s komplementárnou tematickou špecializáciou, metodologickými prístupmi alebo geografickým rozsahom
- Zviditeľniť projekty a program a zabezpečiť ich vplyv na procesy tvorby politík na miestnej, regionálnej, národnej a európskej úrovni
- Posilniť strategické tematické siete v programovej oblasti
- Zabezpečiť širší záber výstupov projektov mimo programovej oblasti DTP
- Prispieť k projektovaniu a/alebo implementácii budúcej nadnárodnej spolupráce v oblasti

Možné kapitalizačné aktivity:

- Informačné bulletin
- Spoločné tematické stretnutia na výmenu obsahu a výstupov projektov
- Spoločné tematické štúdie a koncepčné odporúčania
- Partnerské hodnotenia alebo benchmarking výstupov projektov
- Výmenné návštevy medzi projektmi, ak umožnia vzájomnú podporu a/alebo záber výsledkov
- Spoločné propagačné aktivity, akými sú spoločné (záverečné) konferencie zamerané na spoločných aktérov

---

⁵ Medziprogramová spolupráca sa vzťahuje na spoluprácu medzi rôznymi programami financovanými z prostriedkov EÚ

Treba vziať na vedomie: Kapitalizačné aktivity a súvisiaci rozpočet treba plánovať už v žiadosti. Kapitalizačné aktivity musia byť zahrnuté do plánu práce projektu koherentným spôsobom podľa štruktúry projektu a výdavkov zahrnutých do príslušného pracovného balíčka

V. Trvanie projektov

Maximálne trvanie projektov (implementácia projektových aktivít) je **36 mesiacov**.

Náklady vynaložené v poslednom reportovacom období a náklady na kontrolu spojenú so záverečnou správou o pokroku musia byť vyplatené najneskôr do 60 dní od skončenia projektu.